

OBSAH

ÚVOD	7
1 ZÁKLADNÍ POJMY	11
1.1 Vyučování a učení	11
1.2 Vědomosti, dovednosti, schopnosti	11
1.3 Úloha (úkol), problém, problémová situace	13
1.4 Myšlení a tvořivost	14
Shrnutí	17
Náměty k úvahám	17
2 CÍLE, UČIVO, VYUČOVACÍ METODY	19
2.1 Výchovně vzdělávací cíle	19
2.1.1 Formativní cíle	20
2.1.2 Věcné cíle	20
2.2 Vymezování věcných cílů	20
2.2.1 Požadavky	20
2.2.2 Metody vymezování cílů	22
2.3 Výchovně vzdělávací cíl a volba vyučovací metody	26
2.4 Metoda jako nástroj řízení	27
Shrnutí	28
Náměty k úvahám	28
3 ZAVÁDĚNÍ AKTIVIZUJÍCÍCH METOD DO VÝUKY	29
3.1 Kvalita aktivit žáka	30
3.2 Význam aktivizujících metod ve vyučování	32
3.3 Skupinová práce, utváření skupin, jejich optimální složení a velikost	36
3.4 Navozování problémových situací	38
Shrnutí	52
Náměty k úvahám	53
4 DISKUSNÍ METODY	55
4.1 Příprava diskusních materiálů	56
4.2 Využití metody brainstormingu pro aktivizaci vyučování	67
Shrnutí	69
Náměty k úvahám	70
5 METODY ŘEŠENÍ PROBLÉMOVÝCH PŘÍKLADŮ A PŘÍPADŮ	71
5.1 Příprava didaktického materiálu pro metodu skupinového řešení příkladů s neúplnými informacemi v zadání	72
5.2 Realizace příkladu ve výuce	74

5.3 Ukázka didaktického materiálu	75
5.4 Výsledky experimentu při problémově a neproblemově zadaném příkladu realizovaném aktivizující metodou	81
5.5 Analýza postupu při zpracování případové studie	86
5.6 Ukázky případových studií	91
Shrnutí	96
Náměty k úvahám	96
6 MOŽNOSTI POUŽITÍ HER VE VÝUCE	99
6.1 Metodická příprava her a organizace soutěží	100
6.2 Příklady a náměty her a soutěží	102
6.3 Význam her a soutěží	111
Shrnutí	111
Náměty k úvahám	112
7 ŘEŠENÍ MEZNÍCH A KONFLIKTNÍCH SITUACÍ	115
7.1 Povaha mezních a konfliktních situací	116
7.2 Faktory ovlivňující průběh konfliktů zájmů	118
7.3 Didaktické využití konfliktních situací	118
7.4 Příklady aplikací mezních situací ve výuce	121
7.5 Náměty mezních situací	123
Shrnutí	125
Náměty k úvahám	126
8 INSCENAČNÍ METODY	127
8.1 Charakteristika	127
8.2 Druhy inscenací	128
8.3 Metodická a organizační příprava inscenací	129
8.4 Použití inscenací ve výuce	132
8.5 Náměty pro inscenace	141
Shrnutí	141
Náměty k úvahám	143
Závěr	145
Použitá a citovaná literatura	149